

Beleidsdocument sociaal-emotionele ontwikkeling

De Buitenburcht

2019-2020

VOORWOORD

Voor u ligt het beleidsplan sociaal-emotionele ontwikkeling (SEO) van onze school PCB De Buitenburcht. Een reguliere basisschool in Almere Buiten, met ongeveer 425 leerlingen en ruim 30 medewerkers.

In dit SEO-beleidsplan leest u hoe wij werken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. U vindt een beschrijving van het huidige beleid m.b.t. SEO, alsook onze ambities. Tevens beschrijven wij welke acties nog zullen worden uitgevoerd om onze gestelde doelen te realiseren.

Dit plan is opgesteld door de stuurgroep vanuit De Vreedzame School (DVS) en is vastgesteld door het gehele team.

Het team van De Buitenburcht

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van zaken die relevant zijn in het kader van dit beleidsstuk.

Beschrijving van de school

PCB De Buitenburg (Brin 23ZW) heeft ongeveer 425 leerlingen, verdeeld over 17 groepen: 5 groepen 1/2 en 2 homogene groepen per leerjaar 3-8. De school heeft 2 volwaardige schoolgebouwen in Almere Buiten, die op 10 minuten loopafstand van elkaar gelegen zijn. Zie voor gegevens voor verdere gegevens de schoolgids of de site www.buitenburg.nl

Wij hanteren een regulier onderwijsconcept en, tot op heden, het leerstofjaarklassensysteem, waarbij voor sommige vakken groepsdoorbroken wordt gewerkt binnen het leerjaar.

Populatie

Onze leerlingen komen voornamelijk uit de Bloemen- en Faunabuurt. Echter de laatste jaren zien wij dat ook ouders uit andere buurten in Almere Buiten voor onze school kiezen. De populatie van De Buitenburg is een afspiegeling van de maatschappij. De leerlingen komen uit gezinnen van allerlei inkomensgroepen en het percentage kinderen met een niet Nederlandse culturele achtergrond is 20%.

2. Aanleiding

Voorafgaand aan schoolplanperiode 2014-2019 is de onderstaande missie en visie met het team vastgesteld.

Onze missie

Wij bieden een veilige leeromgeving waarbinnen passend, betekenisvol en boeiend onderwijs wordt gegeven, zodat kinderen zich blijvend willen en kunnen ontwikkelen om voorbereid te zijn op hun toekomst.

Onze visie:

Wij creëren een passende en boeiende leeromgeving, waarbij de leerinhouden zo mogelijk in betekenisvolle contexten worden ingebed en waar ruimte is om te ontdekken en om aan persoonlijke leerdoelen te werken. Wij hanteren ontwikkelingsgegevens om, samen met kind en ouders, doelgericht en planmatig te werken, zodat talenten en capaciteiten ten volle benut worden. Tevens leggen wij hiermee verantwoording af aan belanghebbenden. Wij werken aan een veilige omgeving, geïnspireerd door de christelijke normen en waarden, waarbinnen ieder zich inzet voor respect, vertrouwen, verantwoordelijkheid, eigenaarschap, duidelijkheid, samenwerking en zelfstandigheid. Om doorgaande lijnen en verdieping te creëren werken wij nauw samen met ouders en voeren wij structureel overleg met onze partners, bijvoorbeeld de organisaties voor kinderopvang.

Visie op sociaal-emotionele ontwikkeling

Vanuit onze visie op onderwijs is het programma De Vreedzame School het meest passend gebleken. In onderstaande hoofdstukken beschrijven wij een verdere uitwerking van het programma.

3. De Vreedzame School

Uitgangspunten van De Vreedzame School

De Buitenburg is een Vreedzame School en dit betekent dat de klas en de school beschouwd wordt als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen.

Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap en staan open voor de verschillen tussen mensen. Vanuit onze visie op onderwijs is De Vreedzame School hierbij een passend programma. Het programma van De Vreedzame School bevordert de sociale veiligheid en is erop gericht om ongewenst gedrag, zoals pesten, te voorkomen.

De pedagogische visie van de Vreedzame school luidt als volgt: De Vreedzame School wil kinderen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. Een aantal uitgangspunten staan hierbij centraal:

- Het constructief oplossen van conflicten met behulp van mediatie
- Het creëren van een positieve sociale en morele norm
- Het bevorderen van sociale verbondenheid en gemeenschapszin

Met De Vreedzame school wordt een fundament gelegd voor een sterk tegenwicht tegen pestgedrag. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van belangrijke werkzame mechanismen in het programma om positief gedrag van kinderen te genereren. Hieronder worden deze mechanismen genoemd:

1. Draag een expliciete sociale en morele norm uit
2. Maak van de klas een gemeenschap
3. Maak ook van de school een gemeenschap
4. Investeer in de relatie met de leerlingen
5. Zet coöperatieve werkvormen in
6. Maak leerlingen medeverantwoordelijk: ook bij pesten
7. Bekrachtiging gewenst gedrag: opstekers

Deze mechanismen zijn leidend in de verschillende blokken. Door het schooljaar heen worden de volgende blokken aangeboden:

Blok 1: We horen bij elkaar.	Kerdoelen: positief en sociaal gedrag, leerlingen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de klas (gemeenschapszin).
Blok 2: We lossen conflicten zelf op	Kerdoel: conflicten constructief oplossen.
Blok 3: We hebben oor voor elkaar	Kerdoel: goed kunnen praten mét elkaar; duidelijk zeggen wat je vindt, goed luisteren en je verplaatsen in gezichtspunt van een ander.
Blok 4: We hebben hart voor elkaar	Kerdoelen: omgaan met eigen gevoelens (herkennen, onder woorden brengen, uiting geven aan) en inleven in de gevoelens van anderen.
Blok 5: We dragen allemaal een steentje bij	Kerdoel: een actieve bijdrage leren aan en je verantwoordelijk voelen voor de gemeenschap die de klas en de school is.
Blok 6: We zijn allemaal anders	Kerdoel: een open houding bij de leerlingen ten aanzien van verschillen tussen mensen.

Leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling.

Op De Buitenburg hanteren we diverse middelen om structureel na te gaan of de gestelde doelen wel bereikt zijn. De Vreedzame School heeft hiervoor de vragenlijst 'groepsklimaat' en 'de veiligheidsthermometer' ontwikkeld. Beide instrumenten worden gebruikt om het groepsklimaat regelmatig te evalueren en om inzicht te krijgen in de beleving van de veiligheid van leerlingen in de klas. Deze vragenlijsten worden in alle groepen door de leerkracht ingevuld en in de groepen 5-8 ook bij de leerlingen afgenomen. Eventuele uitkomsten worden meegenomen in het groepsplan gedrag. Daarnaast hanteren wij schoolbreed het leerlingvolgsysteem ZIEN! voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

ZIEN!

Om de ontwikkelingen van de leerlingen op het sociaal-emotioneel gebied in kaart te brengen, gebruiken wij ZIEN! ZIEN! brengt niet alleen het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart, maar stelt ook concrete doelen op, geeft handelingssuggesties weer en verwijst naar diverse methoden en materialen. Het systeem van ZIEN! hanteert zeven dimensies, waarvan twee dimensies informatie geven over het welbevinden en de betrokkenheid van de leerling (signaaldimensies). De overige vijf dimensies gaan in op de ontwikkelbehoeften van een leerling op sociaal-emotioneel gebied (vaardigheidsdimensies).

De vragenlijsten van ZIEN! worden afgenomen in oktober en maart. De uitslagen van deze vragenlijsten zijn vervolgens onderdeel van het groepsplan gedrag. In dit groepsplan beschrijven leerkrachten wat hun groep en/of hun leerlingen nodig heeft/hebben om de volgende stap te kunnen zetten in hun sociaal-emotionele ontwikkeling.

Ingrijpen bij onveilige en/of pestsituaties op school.

Hoeveel we ook doen aan preventie, pesten kan voorkomen. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of er aan de preventieve kant nog wel voldoende wordt gedaan, maar soms is er meer nodig. Binnen De Vreedzame School wordt de oplossingsgerichte pestaanpak (OPA) gehanteerd. Deze aanpak bestaat uit een aantal achtereenvolgende gesprekken tussen de anti-pestcoördinator en leerlingen. In deze aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

1. Gesprek met het gepeste kind.
2. Gesprek met de steungroep.
3. Tweede gesprek met de gepeste.
4. Tweede gesprek met de steungroep.

Voor verdere informatie verwijzen wij u naar het anti-pestprotocol, te vinden via: www.buitenburcht.nl

4. Beleidsafspraken De Vreedzame School

- De afspraken vanuit de methoden worden schoolbreed gehanteerd.
- De blokken worden voorafgaand gezamenlijk per bouw voorbereid. Hierbij worden de afsprakenlijsten per blok (o.a. gericht op teamgedrag) gehanteerd.
- Er is sprake van een rijke leeromgeving. De Vreedzame School muur is (actueel bij het blok) zichtbaar in de klas.
- Voorafgaand aan een blok worden de ouders geïnformeerd over de doelen middels een ouderbrief.
- Elke les start met een binnenkomer en wordt afgesloten met een afsluiter.
- De lessen van De Vreedzame School worden zoveel mogelijk in de kring gegeven.
- De stuurgroep is verantwoordelijk voor het versturen van de vreedzame flits, welke bestemd is voor de teamleden.

5. Ambitie

- Implementatiejaar twee in schooljaar 2020-2021.
- Starten met leerling mediatie in schooljaar 2020-2021.
- Er wordt een ouderbijeenkomst georganiseerd.
- De Vreedzame School is schoolbreed geïntegreerd en er wordt een eindmeting uitgevoerd.
- De jaarplanning vanuit de Vreedzame School wordt cyclisch doorlopen én geëvalueerd. Dit gebeurt onder leiding van de stuurgroep.